

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Petra Příhody a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobců **a) Bc. M. Š.,** zastoupeného JUDr. Janem Camrdou, advokátem se sídlem Benešov, Masarykovo nám. 225, **b) M. Z.**, zastoupené zmocněncem Bc. M. Š., **c) nezl. J. Z., d) nezl. M. Z., e) nezl. A. Z.**, ad c - e) ad c - e) zastoupených matkou M. Z., proti žalovanému **Finančnímu ředitelství pro hlavní město Prahu,** se sídlem Praha 1, Štěpánská 28, v řízení o kasační stížnosti Bc. M. Š. proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2003, č. j. 28 Ca 319/2001 - 65,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2003, č. j. 28 Ca 319/2001 - 65 **se zrušuje** v části určující, že na místo žalobce A. Z. bude v řízení pokračováno s M. Š., a věc **se** tomuto soudu **vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se první žalobce jako stěžovatel (dále jen stěžovatel) domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Městského soudu v Praze, kterým bylo rozhodnuto, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2001, č. j. FŘ 4749/15/00, bude pokračováno namísto žalobce A. Z. zemřelého dne .. 10. 2001 s dědici zemřelého, a to s pozůstalou manželkou M. Z., b. V. 59, K., s pozůstalými dětmi nezl. J. Z., nezl. M. Z. a nezl. A. Z., všichni bytem P. 5, U J. 2/190, zastoupenými zákonnou zástupkyní M. Z., bytem V. 59, K., a s M. Š., bytem P. 5 – R., U J. 2/190, a to v části, jíž bylo rozhodnuto o jeho procesním nástupnictví. Rozhodnutím napadeným žalobou žalovaný zamítl odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Prahu 5 ze dne 6. 10. 1999, č. j. 241318/99/005940/5708, o uplatnění zástavního práva na finanční prostředky na účtu vedeném u Č. s. a s., obvodní pobočka v P., č. xxxx, spec. symbol xxx - 6, a to podle § 72 zákona č. 337/1992 Sb. ve znění účinném ke dni vydání tohoto rozhodnutí. Městský soud

v napadeném usnesení uvedl, že z pravomocného usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 26. 8. 2003, č. j. 18 D 1318/2001 - 238, zjistil, že A. Z. zemřel se zanecháním závěti, v níž ustanovil dědici svého veškerého nemovitého majetku své tři děti – J., M. a A. Z. a dědici veškerého ostatního majetku rovným dílem svou manželku M. Z. a M. Š. Mezi dědici pak byla uzavřena dohoda o vypořádání dědictví, která byla uvedeným usnesením Obvodního soudu pro Prahu 5 schválena. Z obsahu tohoto usnesení nevyplývá, že by některý z dědiců nabyl finanční prostředky na předmětném bankovním účtu a proto soud rozhodl podle § 107 odst. 1, 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále též „o. s. ř.“), § 64 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), že na místě zemřelého žalobce bude v řízení pokračováno se všemi uvedenými dědici zemřelého.

Stěžovatel proti tomu v kasační stížnosti uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Konkrétně uvádí, že skutkové zjištění, ze kterého soud v napadeném usnesení vycházel nemá oporu ve spisech a je s nimi v rozporu a v důsledku toho soud nesprávně posoudil, kdo je právním nástupcem žalobce A. Z. Podle stěžovatele byla totiž otázka vlastnictví peněžních prostředků na účtu vedeném u Č. s., a. s., číslo xxx, spec. symbol xxx (pozn. soudu: stěžovatel má zřejmě na mysli účet u Č. s., a. s., číslo. xxx, spec. symbol xxx - 6, neboť na finanční prostředky na tomto účtu se vztahuje předmětné zástavní právo) v dědickém řízení pravomocně rozhodnuta, a to usnesením Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 30. 4. 2003, č. j. 18 D 1318/2001 - 133. Podle tohoto rozhodnutí je vlastníkem peněžních prostředků na uvedeném účtu pozůstalá manželka M. Z. Stěžovatel rovněž uvádí, že tato skutečnost byla městskému soudu známa nejen z dědického spisu, ale i z obsahu podání advokáta JUDr. Jana Camrdy ze dne 6. 10. 2003. Zmíněné podání stěžovatel také v části ocitoval. Stěžovatel má tak za to, že není důvod s ním pokračovat v řízení namísto zemřelého žalobce A. Z. a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Městského soudu v Praze v části týkající se jeho osoby zrušil.

Žalovaný v písemném vyjádření ke kasační stížnosti zmínil podstatu žaloby a své negativní stanovisko k žalobním tvrzením, ve vztahu ke kasační stížnosti uvedl, že není rozhodné, komu náležely prostředky uložené na účtu, podstatné je, kdo byl majitelem účtu, neboť jedině ten má pohledávku u peněžního ústavu, kterou lze postihnout výkonem rozhodnutí a tudíž i zajistit zástavním právem. Proto navrhuje zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

Nejvyšší správní soud musel před věcným přezkoumáním nejprve vážit, zda je kasační stížnost proti rozhodnutí o procesním nástupnictví přípustná. Podle § 104 odst. 1 až 3 s. ř. s. je nepřípustná kasační stížnost ve věcech volebních a ve věcech místního referenda, dále kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, a rovněž kasační stížnost směřující proti rozhodnutí, a) jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, b) jímž se pouze upravuje vedení řízení, nebo c) které je podle své povahy dočasné. Bylo tak třeba posoudit, zda rozhodnutí o procesním nástupnictví podle § 107 odst. 1, 2 o. s. ř., § 64 s. ř. s. není rozhodnutím, jímž se pouze upravuje vedení řízení. Rozhodnutí jímž se pouze upravuje vedení řízení jsou v zásadě usnesení vydaná v průběhu řízení, která nemají vliv na rozhodnutí o věci samé. Jedná se tak o rozhodnutí, u kterých odnětí možnosti brojit proti nim kasační stížností stěžovatele v jeho právech účastníka řízení nikterak nezkracuje. Rozhodnutí o procesním nástupnictví, kterým soud určí, kdo nastoupí na místo účastníka řízení, který ztratil způsobilost být účastníkem řízení, však dle názoru Nejvyššího správního soudu mezi tato

rozhodnutí nepatří. Jedná se totiž o rozhodnutí, kterým je natolik zasahováno do práv procesního nástupce, že je třeba, aby proti němu mohl procesní nástupce uplatnit opravný prostředek. Kasační stížnost je tak přípustná..

Důvodnost kasační stížnosti Nejvyšší správní soud posuzoval v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že kasační stížností byly označeny důkazy nezbytné pro posouzení její důvodnosti a jednalo se o důkazy v řízení před městským soudem neprovedené, a dále bylo třeba provést i důkaz další, bylo podle § 109 odst. 1 s. ř. s. k projednání kasační stížnosti nařízeno jednání.

Stěžovatel při tomto jednání poukázal na skutečnost, že se nestal vlastníkem předmětného účtu ani prostředků na něm uložených, a proto usnesení městského soudu ohledně jeho procesního nástupnictví není nesprávné. K tomu obsahově směřují jeho kasační námitky.

Stěžovatel důvody nezákonného postupu a rozhodnutí městského soudu podřadil kasačním důvodům uvedeným v § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. – tomu ovšem nelze přisvědčit. Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační námitkou tvrdit nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Tímto předcházejícím řízení je třeba rozumět řízení, které předcházelo danému soudnímu řízení, řízení, v němž byla řešena právní otázka, jejíž správnost je posuzována na základě žaloby soudem a kdy stěžovatel napadá správnost závěru soudu o této právní otázce. Kasačním důvodem podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. může být tvrzení vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost. Tato kasační námitka směřuje proti tomu, že soud toleroval závažné vady správního řízení, pro které měl přezkoumávané správní rozhodnutí zrušit. Naplnění stěžovatelem výslovně označených kasačních důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. v daném případě vůbec nepřichází v úvahu, neboť soud nerozhodoval o zákonnosti žádného správního rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se proto zabýval věcným obsahem kasačních tvrzení a v souladu s konstantní judikaturou [např. rozsudek ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 As 7/2004 - 47, podle něhož : *tvrzené důvody kasační stížnosti soud posuzuje podle jejich obsahu a nikoliv podle formálního označení, pokud odpovídají některému zákonnému důvodu*, nebo v rozsudek ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50 (zveřejněno pod č. 161/2004 Sb. NSS), podle něhož : *pokud jsou ze znění kasační stížnosti její důvody seznatelné a odpovídají zákonným kasačním důvodům, není rozhodující, že stěžovatel sám své důvody nepodřadil jednotlivým zákonným ustanovením či tak učinil nepřesně. Je-li v kasační stížnosti uvedeno, jaké konkrétní vady v řízení či v úsudku se měl soud dopustit a z čeho je stěžovatel dovozuje, kasační stížnost obstojí.*] uvážil, že námitky, které stěžovatel proti usnesení městského soudu v dané věci specifikoval odpovídají kasačnímu důvodu uvedenému v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a kasační stížnost je tak projednatelná.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že vlastníkem finančních prostředků na uvedeném účtu se stala pouze manželka zemřelého žalobce M. Z., jak vyplývá z usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 30. 4. 2003, č. j. 18 D 1318/2001 - 233.

Kdo je procesním nástupcem fyzické osoby, která ztratila způsobilost být účastníkem řízení, v řízení ve kterém jeho povaha dovoluje pokračovat, stanoví § 107 odst. 2 o. s. ř., § 64 s. ř. s. Procesní nástupnictví je odvozeno od nástupnictví hmotněprávního. Procesním nástupcem je proto vždy ten, kdo podle hmotného práva převzal právo nebo povinnost o něž v řízení jde. Procesním nástupcem fyzické osoby, která zemřela, jsou zpravidla její dědici, popřípadě ti z nich, kteří podle výsledků dědického řízení převzali právo nebo povinnost, o něž v řízení jde. V dané věci je předmětem řízení soudní přezkum rozhodnutí žalovaného správního orgánu, kterým bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí finančního úřadu o uplatnění zástavního práva na finanční prostředky na účtu vedeném u Č. s., a. s. obvodní pobočka v P. 5, č. xx, spec. symbol xx. Procesní nástupnictví tak bude v tomto řízení odvozeno od vlastnictví finančních prostředků na předmětném bankovním účtu.

Z usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 30. 4. 2003, č. j. 18 D 1318/2001 - 233, (které městský soud vyžádal až po rozhodnutí o procesním nástupnictví) Nejvyšší správní soud zjistil, že pozůstalé manželce M. Z. patří mimo jiné zůstatek vkladu na sporožirovém účtu vedeném u Č., a. s. pobočka P. 5, Š. 17, č .ú. xx s. s. xx ve výši 481 767,50 Kč. Rozhodnutím Finančního úřadu pro Prahu 5 ze dne 6. 10. 1999, však bylo uplatněno zástavní právo na finanční prostředky na účtu vedeném u Č. s., a. s. obvodní pobočka v Praze 5, č. xx, spec. symbol xx; tedy shoduje se specifický symbol obou účtů i pobočka, u které jsou vedeny, avšak neshodují se čísla účtů. Ze zprávy vyžádané Nejvyšším správním soudem od Č. s. a.s., Oblastní pobočky v P. (ze dne 30. 9. 2004) bylo zjištěno, že se jedná o totožný sporožirový účet, u něhož pouze došlo ke změně bankovního spojení.

Z důkazů provedených při jednání Nejvyššího správního soudu jednoznačně vyplývá, že po smrti žalobce A. Z. se prostředky na bankovním účtu, vůči kterému směřuje rozhodnutí finančního úřadu a žalovaného a které byly předmětem dědictví po A.u Z., nestaly ani zčásti vlastnictvím stěžovatele a nejsou u něho splněny podmínky procesního nástupnictví ve smyslu § 107 odst. 2 o. s. ř., § 64 s. ř. s. Městský soud, který vycházel pouze z usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 26. 8. 2003, č. j. 18 D 1318/2001 - 238, neměl k dispozici všechny rozhodné podklady pro posouzení otázky procesního nástupnictví žalobce A. Z. a o procesním nástupnictví stěžovatele rozhodl na základě neúplných podkladů, když důkazy v úplnosti shromážděné vyvozenému procesnímu nástupnictví nenasvědčují.

V této části je proto kasační stížností napadené usnesení městského soudu v rozporu se zákonem a soudem bylo vydáno na základě nedostatečného zjištění skutečného stavu věci. Usnesení tedy trpí vadou uvedenou v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil usnesení městského soudu v části vyslovující, že stěžovatel je procesním nástupcem žalobce A. Z., a to pro vady řízení a pro nezákonnost a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. krajský soud v rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. 11. 2004

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu